

Aanbevelingen inzake de strijd tegen gedwongen huwelijken en kindhuwelijken

Algemeen

In het ontwerp van NAP gendergerelateerd geweld 2015-2019, opgesteld door het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, na consultatie van NGO's en middenveld, zijn meer dan 20 concrete voorstellen geformuleerd met betrekking tot de strijd tegen gedwongen huwelijken en kindhuwelijken¹.

Hieronder volgt een kort overzicht van enkele van deze voorstellen, gestructureerd volgens de 6P's: politics, prevention, protection, prosecution, provision, partnership.

1. Beleid ('politics')

Gedwongen huwelijken en kindhuwelijken zijn vormen van gendergerelateerd geweld. Concrete acties rond gedwongen huwelijken en kindhuwelijken dienen bijgevolg in het nieuwe NAP gendergerelateerd geweld ingebed te worden.

De strijd tegen gendergerelateerd geweld, onder meer gedwongen huwelijken en kindhuwelijken, moeten een prioriteit zijn in het kader van de onderhandelingen over de post 2015 millenniumdoelstellingen. België moet op internationaal vlak hierin het voortouw nemen.

De strijd tegen gendergerelateerd geweld, onder meer gedwongen huwelijken en kindhuwelijken, dient aangekaart te worden in de bilaterale politieke dialoog met de betrokken landen, met bijzondere aandacht voor de partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking².

---

¹ Wat kindhuwelijken betreft, richten de voorstellen van actie zich voornamelijk op het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid.

² Zie ook de aanbevelingen opgenomen in de resolutie over de strijd tegen gedwongen en kindhuwelijken waar ook ter wereld, inzonderheid in de partnerlanden van de Belgische Ontwikkelingssamenwerking (doc 54 0630/006).

2. Preventie ('prevention')

Primaire preventie

Het is van primordiaal belang dat er – hier én in de betrokken landen – campagnemateriaal en lessen worden voorzien in het onderwijs met betrekking tot seksuele en reproductieve rechten, gendergelijkheid en het doorbreken van sekstereotypen opdat jongeren hun rechten zouden kennen inzake ongedwongen relatiekeuzes en hen aan het denken kan zetten met betrekking tot de genderverhoudingen die aan de basis liggen van een gedwongen huwelijk³.

Om jongeren de kracht te geven hun eigen lot te bepalen, zeker voor wat de keuze betreft met wie ze hun leven willen doorbrengen, is het cruciaal dat ze zowel oud genoeg als voldoende geïnformeerd zijn. Het belang van onderwijs voor jongeren in het algemeen, maar in het bijzonder voor meisjes, moet dan ook blijvend als aandachtspunt opgenomen worden in de onderhandelingen met de partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking.

Secundaire preventie

Er moeten concrete instrumenten ontwikkeld worden om gedwongen huwelijken snel en adequaat op te sporen. Zo dient, naar analogie met de omzendbrief inzake schijnhuwelijken⁴, een instrument ontwikkeld te worden met daarin de signalen van een gedwongen huwelijk. Bovendien moet ook voor scholen een signalenlijst en een pedagogisch dossier ontwikkeld worden zodat zij risicosituaties tijdig kunnen signaleren.

3. Gerechtelijke aanpak ('prosecution')

In het kader van een eventuele gerechtelijke aanpak van de problematiek dienen richtlijnen uitgewerkt te worden over:

- de registratie van gedwongen huwelijken en kindhuwelijken door politie en parket;
- het aanduiden van referentiepersonen bij politie en parket;
- en inzake de strafrechtelijke vervolging.

Er dient een pool van interculturele bemiddelaars opgericht te worden inzake gedwongen huwelijken en eengerelateerd geweld. Deze bemiddelaars moeten specifieke opleidingen en middelen krijgen.

---

³ Zie campagne "Mon mariage m'appartient" en programma "opvoeding rond relaties, gevoelens en seksualiteit" (EVRAS).

⁴ Omzendbrief van 6 september 2013 inzake de wet van 2 juni 2013 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, de wet van 31 december 1851 met betrekking tot de consulaten en de consulaire rechtsmacht, het Strafwetboek, het Gerechtelijk Wetboek en de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, met het oog op de strijd tegen de schijnhuwelijken en de schijnwettelijke samenwoningen.

4. Hulpverlening ('provision' en 'protection')

Het ontwikkelen van aangepaste en lange termijn opvang(gezinnen) voor jongvolwassen slachtoffers.

Het uitwerken en ter beschikking stellen van expertise ter ondersteuning van vragen over gedwongen huwelijken die terecht komen bij hulplijnen via telefoon of chat.

5. Samenwerking ('partnership')

Specifieke en vernieuwende samenwerkingsprojecten tussen politie, parket, hulpverlening en scholen met het waarborgen van de veiligheid van de (potentiele) slachtoffers als doel moeten opgezet en/of ondersteund worden.⁵

Tenslotte dient er ook internationaal samengewerkt te worden. Er moeten concrete projecten opgezet of ondersteund worden met NGO's zoals Plan België/Oxfam met het oog op een betere en sterkere preventieve aanpak van gedwongen huwelijken en/of kindhuwelijken en een versterking van de vrouwenrechten/gendergelijkheid in de herkomstlanden.

---

⁵ Zie voorbeeld van project uitgewerkt in Verviers.